

Số: 38/2025/QĐDS-ST
Ngày 27 tháng 02 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

(V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BA ĐÌNH, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* **Bà Đặng Thu Phương**

- *Thư ký phiên họp:* **Bà Phạm Thu Hương** - Thư ký Tòa án

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình tham gia phiên họp:* **Bà Bùi Mai Phương** - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 02 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân quận Ba Đình, thành phố Hà Nội mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 271/2024/TLST-DS ngày 17 tháng 10 năm 2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp số: 43/2025/QĐST – VDS ngày 20 tháng 02 năm 2025, giữa:

* *Người yêu cầu:* **Bà L.T.H**, sinh năm 1955; HKTT và nơi ở: Tổ X, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. *(Có mặt)*

* *Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự:* **Anh Đ.X.T**, sinh năm 1987; HKTT và nơi ở: Tổ X, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. *(Vắng mặt)*

* *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Đ.X.H, sinh năm 1956; HKTT và nơi ở: Tổ X, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. *(Vắng mặt)*

2. Chị Đ.T.H, sinh năm 1983; HKTT và nơi ở: Tổ X, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. *(Vắng mặt)*

NHẬN THẤY:

Theo đơn yêu cầu và các lời khai trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự - bà L.T.H trình bày:

Ngày 16/10/1987, bà sinh anh Đ.X.T tại bệnh viện Đường sắt I, Hà nội. Đến ngày 27/10/1987 bà đăng ký khai sinh cho anh T tại UBND phường Cầu Giấy, quận Ba Đình, Hà Nội. Anh T là con chung trong thời kỳ hôn nhân giữa bà và ông Đ.X.H. Ngoài anh T ra thì ông bà còn sinh được 1 người con là chị Đ.T.H.

Quá trình mang thai cho đến khi sinh anh T, sức khỏe của bà hoàn toàn bình thường, ổn định. Tuy nhiên anh T bị sinh non (được 7 tháng tuổi thai), bằng phương pháp sinh thường, nặng 2,4kg.

Từ khi sinh ra, anh T phát triển hoàn toàn bình thường, cho đến năm 2004 lúc này anh T học lớp 11 thì có biểu hiện cục tính đi học hay đánh bạn. Năm 2005, bệnh tình ngày càng nặng. Đến năm 2013, gia đình cho anh T đi khám tại bệnh viện Tâm thần Hà Nội và được điều trị 03 (ba) tháng. Đến ngày 18/04/2013, bác sỹ kết luận anh T bị tâm thần phân liệt thể Pararet (F20.0), không có khả năng lao động tự túc và cho về ở cùng gia đình. Từ đó đến nay, gia đình đi lấy thuốc theo bảo hiểm bệnh tật tại Khoa tâm thần (số 50 Hàng Bún, phường Quán Thánh, quận Ba Đình, Hà Nội). Hàng ngày, anh T không tự làm được các sinh hoạt cá nhân cơ bản, mọi sinh hoạt ăn uống đều do bố mẹ hỗ trợ. Hiện nay, phòng lao động thương binh xã hội của phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, Hà Nội đã cho anh Đ.X.T được hưởng chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng.

Đến nay, để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho anh T trong các giao dịch dân sự, bà đề nghị Tòa án tuyên bố anh Đ.X.T là người mất năng lực hành vi dân sự và cử bà là người giám hộ theo pháp luật cho anh T.

Tại bản tự khai ngày 18/20/2024, những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan là ông Đ.X.H và chị Đ.T.H trình bày:

Ông Đ.X.H và chị Đ.T.H là bố đẻ và chị gái của anh Đ.X.T. Ông H và chị H thống nhất quan điểm trình bày của bà H và cùng đề nghị Tòa án tuyên bố anh Đ.X.T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Do bà L.T.H là mẹ đẻ của anh Đ.X.T nên ông Đ.X.H và chị Đ.T.H đề nghị Tòa án cử bà L.T.H là người giám hộ theo pháp luật cho anh T.

Tại phiên họp: Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình phát biểu ý kiến: Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự về việc thụ lý việc dân sự, xác định đúng thẩm quyền, tư cách đương sự, tiến hành thủ tục tổng đạt các văn bản tố tụng, thu thập chứng cứ. Những người yêu cầu giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự về quyền, nghĩa vụ của đương sự khi tham gia tố tụng.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự; các Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Chấp nhận yêu cầu của bà L.T.H và tuyên bố anh Đ.X.T mất năng lực hành vi dân sự; Cử bà L.T.H làm người giám hộ cho anh Đ.X.T.

XÉT THẤY:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Ba Đình nhận định:

[1] Về tố tụng: Yêu cầu về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự anh Đ.X.T có nơi cư trú tại Tổ X, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Ba Đình theo quy định tại khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: Xét yêu cầu của bà L.T.H đề nghị Tòa án tuyên bố con trai là anh Đ.X.T mất năng lực hành vi dân sự, thấy rằng:

Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 quy định về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự thì: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án quyết định tuyên bố người này là mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở Kết luận giám định pháp y tâm thần...”

Trên cơ sở các tài liệu do đương sự xuất trình và xác minh của Tòa án trong quá trình giải quyết vụ việc, ngày 26/11/2024 Tòa án nhân dân quận Ba Đình đã ra Quyết định Trưng cầu giám định pháp y tâm thần số 592/2024/QĐ-TCGD.

Tại Bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 13/KLGD ngày 17 tháng 01 năm 2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đã kết luận: Đối tượng Đ.X.T bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng giai đoạn sa sút. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F25.0. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, yêu cầu của bà L.T.H về việc yêu cầu tuyên bố anh Đ.X.T mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ được chấp nhận.

Đối với yêu cầu chỉ định người giám hộ, tài liệu có trong hồ sơ thể hiện: Anh Đ.X.T có mẹ đẻ là bà L.T.H và bố đẻ là ông Đ.X.H. Từ khi sinh ra cho đến nay, bà L.T.H và ông Đ.X.H là người trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc anh T. Vì vậy, yêu cầu của bà L.T.H đề nghị Tòa án công nhận bà là người giám hộ cho anh T là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[3] Về lệ phí: Bà L.T.H được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 143; Điều 149; Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376; Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ vào §102; 22; 46; 47; 48; 54 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015;

- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà L.T.H.

- Tuyên bố anh Đ.X.T, sinh năm 1987, cư trú tại: Tổ X, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, Hà Nội mất năng lực hành vi dân sự.

- Chỉ định bà L.T.H, sinh năm 1955; HKTT và nơi ở: Tổ X, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội là người giám hộ cho anh Đ.X.T.

2. Về lệ phí: Bà L.T.H được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

3. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Những người liên quan vắng mặt có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày, kể từ ngày được tổng đạt hợp lệ./.

THẨM PHÁN

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội;
- Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình;
- Chi Cục THA dân sự quận Ba Đình;
- Dương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu VP;

(đã ký)

Đặng Thu Phương